

Resultatet blive, at disse Udgifter i høj Grad vilde formindske Overskuddet af vore Statsbaner, maaske i enkelte Tilfælde helt sluge det eller tilvejebringe et Minus, saaledes som det synes efter Forslaget at dømme at skulle blive i næste Finansaar, og der vil saaledes slet ikke i fjerneste Maade være Tale om Forrentning. Det kan naturligvis ske, at Resultatet i et enkelt Aar bliver saadant, men i Almindelighed vilde Udgifterne, hvorom her er Tale, være betydelig mindre, saa meget mindre, at, hvis man overfører dem til § 6, vilde Statsbanerne alligevel give et Overskud. Endelig er der i det, det ærede Medlem udtalte, en Misforstaaelse; thi dette, hvilken Procent den Kapital, der er anbragt i vore Statsbaner, giver i aarligt Udbytte, afhænger ikke alene af, hvad Overskuddet er, men ogsaa af Anlægskapitalen, og da den i Aarenes Løb er gaaet op til en saamyndende Højde som den er — med andre Ord, ved Slutningen af Finansaaret 1896—97 til 207 Mill. Kr., hvilket vil sige, at hver Mil af vore Statsbaner har kostet henved 900,000 Kr. at anlægge — saa vil Procenten, der betegner Forrentningen, ganske vist blive noget mindre end Tilfældet er efter den gamle Beregningsmaade, men dog ikke i væsentlig Grad blive formindsket, i Særdeleshed ikke, naar vi for et længere Aaremaal tage Gennemsnitssummen af de omtalte Udgifter og overføre dem paa § 6.

Angaaende Anlægskapitalens Størrelse skal jeg kun tilføje, at de Udgiftsposter, der findes paa § 27, i Aarenes Løb fra Finansaaret 1872—73 til 1896—97, altsaa i 25 Aar, have udgjort i alt 46 Mill. Kr. Det vil indses, at hvis disse Udgiftsposter vare førte over paa § 6 og afholdte af de aarlige Indtægter, saa var Anlægskapitalen bleven fri for denne Ballast af 46 Mill. Kr., og Anlægskapitalen altsaa 46 Mill. Kr. mindre. Naar man skal beregne nogenlunde nøjagtigt, hvad Udbytte vore Statsbaner give, maa vi have Rede paa, hvad den egentlige Anlægskapital er; thi den er i Virkeligheden ikke det, den angives for at være; det maa vi altsaa have bestemt, og dernæst maa vi have Overskuddet bestemt; og først naar vi have de to Størrelser og de ere korrekte, kan der være Tale om at bestemme Udbyttet. Dernæst have vi, hvad der er højest mærkeligt, et Tilskud til Gribskovbanen, altsaa en privat Bane, paa 42,219 Kr. 95 Ø.; ogsaa dette er, formodentlig ved en Fejltagelse, blevet lagt til Statsbanernes Anlægskapital. Det samme er Tilfældet med et Tilskud af

200,000 Kr. til Viborg—Aalestrupbanen; det er ogsaa, formodentlig ved en Fejltagelse, lagt til Statsbanernes Anlægskapital. Dernæst er der en Sum paa 7,112,285 Kr. 25 Ø., som ogsaa ved en Fejltagelse er kommen med i Statsbanernes Anlægskapital og altsaa har forhøjet den i ikke ringe Grad; denne Sum er fremkommen paa følgende Maade: Vi have en Række af Love om Anlæg af Statsbaner, som sige, at vedkommende Kommuner skulle give Tilskud til Dækning af Ekspropriationsudgifterne. Statskassen afholder først disse Udgifter, og disse refunderes derefter af Kommunerne i Rater, blive altsaa afbetalte Tid efter anden. Men saa har man baaret sig ad paa den Maade, at disse Afdrag ere gaaede ind i Statskassen og i Statsregnskabet ere opførte tidligere under § 10, nu under § 9 under Overskriften: „Indtægt ved Forbrug af Formue og Stiftelse af Gæld“; de ere altsaa ikke komne ind paa Statsbanernes eget Budget. De Udgifter, der her er Tale om, ere oprindelig regnede med til Anlægskapitalen, og det vilde altsaa være den naturligste Ting af Verden, at de Beløb, der indkom, bleve dragne fra Anlægskapitalen — dertil skulle disse Beløb bruges og ikke til noget andet — men i Stedet for gaa de ind i Statskassen og anvendes til de øvrige Formaal, hvortil Statskassens Midler anvendes. Endelig er der endnu en Post, det er en Sum paa 481,227 Kr. 35 Ø., som ogsaa ganske fejlagtig er lagt til Anlægssummen. Med denne Sum forholder det sig saaledes: Den er en Del af den jysk-fynske Reservefond, der i sin Tid blev stiftet ved Tilskud af Driftsoverskuddet — det er altsaa et rent Driftsoverskud, der her er Tale om og ikke andet — og det er naturligt, at naar dette er blevet anvendt til Anlæg af Jærnbaner eller til Udvidelse af bestaaende Jærnbaneanlæg eller til Anskaffelse af nyt eller mere Materiel, saa var det brugt, saaledes som det skulde bruges. Men ikke desto mindre er denne Sum blevet opført paa § 27, altsaa i Henhold til de Regler, der følges, bleven lagt til Anlægskapitalen og har ogsaa forhøjet den. Resultatet heraf er, at Statsbanernes Anlægskapital paa den Maade er bleven ca. 54 Mill. Kr. højere, end den skulde være, og i Stedet for 207 Mill. Kr. skulde den i Virkeligheden kun være 153 Mill. Kr. Naar der er Tale om Statsbanernes Forrentning, maa der altsaa ogsaa tages Hensyn hertil. Det gælder om, at vi faa den virkelige Anlægskapital og det virkelige Overskud frem, og det er